

Miljardien eurojen kysymys: tuulivoiman kiinteistöveron hyödynnettävä täysimääräisesti kuntaa

Suomen tuulivoimakuntien verkosto näkee välttämättömänä pitää tuulivoiman kiinteistöverot sijaintikuntien täysimääräisenä hyötynä. Verojen huomioiminen kuntien valtiosuoksien tasausjärjestelmään pysäyttäisi tuulivoimarakentamisen Suomessa. Tuulivoimarakentamisen ja ennen kaikkea edullisen ja puhtaan sähköntarjonnan myötä Suomeen on sijoittumassa useiden miljardien edestä uusia teollisuushankkeita. Kiinteistöverot ovat kuntien merkittävin motivaatio tehdä tuulivoiman sijoittumisen mahdollistavia kaavoja. Jos kunnilta viedään motivaatio kaavoittaa tuulivoimaa, luovutaan samalla valtaviin investointien tavoittelusta. Tämä on täysin ristiriidassa hallitusohjelman tavoitteita rakentaa uudesta puhtaasta teollisuudesta Suomen uutta kivijalkaa. Yksittäisellä pienelle kunnalle voimalaitoksen kiinteistöverojen tuoma hyöty on suuri, mutta valtiosuusjärjestelmän kokoluokassa jaettavan potin merkitys kunnille olisi vähäinen.

Suomessa on noin 170 kuntaa, joissa on jo rakennettuja tuulivoimaloita tai luvituksessa olevia tuulivoimahankkeita. Sijaintikunnilleen tuulivoiman kiinteistöverotulot ovat merkittävä helpotus kuntatalouden pyörittämiseen. Kiinteistöverotulo onkin yksi suurimmista syistä, jonka vuoksi kunta kaavoittaa tuulivoimaa alueelleen. ”Kunnalle on iso päätös ottaa alueelleen tuulivoimaa, koska siitä syntyy paikallista haittaa: ääntä, välkettä, maiseman muutosta ja metsien pirstoutumista. Se myös aiheuttaa raskasta ja repivääkin keskustelua kunnassa. Hyöty sen sijaan koituu kansallisella ja jopa globaalilla tasolla, kun saadaan energian suhteen omavaraisuutta ja taisteltua ilmastonmuutosta vastaan. Kyllä siitä haitasta kuuluu kunnan saada vastineeksi paikallinen hyöty”, sanoo Tuulivoimakuntien verkoston puheenjohtaja, Isojoen kunnanjohtaja **Juha Herrala**.

”On ymmärrettävä, että olisi äärettömän lyhytnäköistä laittaa tuulivoiman kiinteistöverot tasausjärjestelmään. Ei siinä ole kyse tuulivoiman kiinteistöveroista, vaan miljardiluokan teollisista investoinneista, jotka ovat sijoittumassa Suomeen nimenomaan tuulisähkön saatavuuden vuoksi. Jos tuulivoimarakentaminen romutetaan viemällä kiinteistöverohyöty kunnilta, on kerrannaisvaikutus aivan valtava. Mistä sitten haetaan kasvua ja investointeja Suomeen?”, kysyy Kannuksen kunnanjohtaja, verkoston varapuheenjohtaja **Jussi Niinistö**.

Kiinteistöveron epätasainen jakautuminen on aiheuttanut mielipahaa ja toivottomuutta etenkin Itä-Suomen kunnissa, jotka eivät voi tällä hetkellä saada alueelleen tuulivoimaa tuulivoimaloiden tutkille aiheuttaman häiriön vuoksi. Tuulivoimakuntien verkosto on myös Itä-Suomen kuntien asialla, sanoo verkoston varapuheenjohtaja, Tervolan kunnanjohtaja **Mika Simoska**: ”Itä-Suomen elinvoima on keskeistä myös maanpuolustukselle, ja on panostettava siihen, että alueen elinvoima turvataan. Verojen tasaus ei kuitenkaan kantaisi pitkälle, vaan on etsittävä sinnikkäästi ratkaisuita, joilla tuulivoimarakentamista ja merkittäviä investointeja voidaan toteuttaa myös Itä-Suomessa. Ei ole Itä-Suomenkaan etu, että tuulivoimaa rampautetaan koko maasta – sitten ei ole mitä jakaa.”

Kunnat erikoistuvat ja alueiden mukaan on tarjolla erilaisia mahdollisuuksia. Pienille kunnille etenkin isojen kaupunkien ulkopuolella tuulivoima on yksi harvoja mahdollisuuksia kasvattaa elinvoimaa. ”Tämä on ollut meidän valintamme ja iso osa elinkeinopotentialiamme. Katsomme, että tuulivoimatuotanto istuu kuntamme vastuulliseen profiiliin, ja puhtaan energian tuotanto toivottavasti tuo pidemmällä aikajänteellä

myös sitä jalostavaa muuta liiketoimintaa niin meille kuin laajemminkin alueelle. On myös kuntia, jotka ovat päättäneet sanoa ei tuulivoimalle. Niin on hyvä – mutta olisi hullunkurista nyt jakaa hyöty tasaisesti myös näille kunnille. Tässä on nyt paljon pelissä”, summaa verkoston puheenjohtajistoon niin ikään kuuluva Iin kunnanjohtaja **Marjukka Manninen**.

Suomen tuulivoimakuntien verkosto perustettiin vuonna 2022 kuudentoista kunnanjohtajan voimin. Verkoston yhteisenä tavoitteena on tuulivoimakuntien yhteisen edunvalvonnan lisäksi jakaa kuntien osaamista ja hyviä käytäntöjä, oikaista vääriä uskomuksia sekä myös edistää ratkaisuja, jotta tuulivoimainvestoinnit sijoittuisivat tasaisemmin Suomessa. Verkostomaiseen keskustelufoorumiin osallistuu pääasiassa kunnanjohtajia Suomen noin 150 kunnasta, joissa on jo rakennettua tuulivoimaa tai vähintään aloitettu ensimmäisen tuulivoimahankkeen kaavoitus.

Allekirjoittaneet / lisätiedot

Puheenjohtaja Juha Herrala, kunnanjohtaja Isojoen kunta, juha.herrala@isojoki.fi puh: 040 7647870

Varapj. Marjukka Manninen, kunnanjohtaja Iin kunta, marjukka.manninen@ii.fi puh 050 3900 066

Varapj. Jussi Niinistö, kaupunginjohtaja Kannuksen kaupunki, jussi.niinisto@kannus.fi puh: 044 4745236

Varapj. Mika Simoska, kunnanjohtaja Tervolan kunta, mika.simoska@tervola.fi puh: +358 40 506 2928